

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5436-1 від 11.05.2021
Народні депутати України
Ю. Камельчук та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення енергетичної безпеки та розвитку систем накопичення енергії»

У проекті передбачається визначити, зокрема:

терміни «система накопичення енергії», «накопичення енергії», «оператор системи накопичення енергії» та «повністю інтегровані елементи мережі», а також викласти у новій редакції терміни «виробництво електричної енергії», «послуга із забезпечення розвитку генеруючої потужності», «електроустановка», «учасник ринку електричної енергії»;

нового учасника ринку електричної енергії – «оператора системи накопичення електричної енергії» та встановити його права та обов'язки;

повноваження Регулятора щодо державного регулювання діяльності з накопичення енергії тощо.

Відповідні зміни пропонуються до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Метою прийняття проекту, як зазначається у пояснювальній записці до нього, є «законодавче врегулювання діяльності з накопичення енергії та визначення статусу систем накопичення енергії та оператора системи накопичення енергії».

На момент підготовки висновку проект не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Головне управління, у цілому поділяючи ідею проекту, одночасно вважає за доцільне висловити щодо нього наступні зауваження.

1. Щодо понятійного апарату проекту.

1.1. У проекті пропонується доповнити ч. 1 ст. 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) новим п. 98, у якому визначити термін *система накопичення енергії* (СНЕ) – електроустановка, що включає обладнання для зберігання енергії, інженерні споруди, обладнання для перетворення енергії та пов'язане з ними допоміжне обладнання, яке отримує електричну енергію з системи передачі або розподілу або мережі електростанції або мережі споживача, зберігає цю енергію в будь-якій формі і відпускає електричну енергію в систему передачі або розподілу або в мережі електростанції або мережі споживача.

Звертаємо увагу, що ч. 1 ст. 1 Закону містить п. 95-1 (*доповнено згідно із Законом від 15.04.2021 № 1396-IX*), у якому вже визначено термін *«система накопичення енергії»* – електроустановка, що включає обладнання для зберігання енергії, інженерні споруди, обладнання для перетворення енергії та пов'язане з ними допоміжне обладнання, яка приєднана до системи передачі або системи розподілу електричної енергії або мереж електростанції, або мереж споживача з метою відбору електричної енергії, накопичення, перетворення та зберігання енергії, а також подальшого відпуску електричної енергії в систему передачі або розподілу електричної енергії або в мережі електростанції, або в мережі споживача».

1.2. У новому п. 99 ч. 1 ст. 1 Закону пропонується визначити термін «оператор системи накопичення енергії (оператор СНЕ) – фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа, яка здійснює діяльність з накопичення енергії». Зауважимо, що відповідно до нового п. 100 ч. 1 ст. 1 Закону до такої діяльності відноситься *«діяльність з відбору електричної енергії, перетворення (в тому числі, з використанням фізичних, хімічних та інших процесів) раніше виробленої електричної енергії в іншу форму енергії, в якій вона може зберігатись, її зберігання та подальше перетворення такої енергії в електричну енергію з метою її відпуску в систему передачі або систему розподілу або в мережі електростанції або мережі споживача»*. У зв'язку із цим, звертаємо увагу, що із запропонованого визначення поняття «оператор системи накопичення енергії» неможливо чітко встановити, чи вважатиметься таким оператором особа, яка виконуватиме лише один з вище перелічених видів діяльності.

На нашу думку, до супровідних документів варто долучити технологічний опис існуючих на сьогодні технологій накопичення виробленої енергії, аналіз досвіду їх застосування в інших країнах та Україні, фінансово-економічне обґрунтування їх запровадження.

2. Згідно з абз. 1 оновленої ч. 2 ст. 29 Закону «рішення про проведення конкурсу на будівництво генеруючої потужності, системи накопичення енергії та виконання заходів з управління попитом, умови проведення такого конкурсу приймаються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі». З цим, на наш погляд, не узгоджується припис нової ч. 11 ст. 29 Закону, відповідно до якої «у разі визнання конкурсу таким, що не відбувся два рази поспіль, центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, повинен у шістдесятиденний термін переглянути умови конкурсу з урахуванням причин, які призвели до визнання конкурсу таким, що не відбувся, та провести наступний конкурс на нових умовах ...».

3. Згідно з новим абз. 2 ч. 2 ст. 29 Закону «при розробленні умов проведення конкурсу на будівництво генеруючих потужностей та систем накопичення енергії, центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі направляє запит на затвердження Регулятором документації на проведення конкурсу, специфікацій, граничного розміру плати за послугу, включаючи мінімальний період надання такої послуги. Регулятор затверджує відповідне рішення та направляє відповідь впродовж п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання такого запиту». При цьому, не встановлюються правові наслідки ненадання Регулятором вказаної відповіді у визначений термін.

4. У новому абз. 5 ч. 2 ст. 29 Закону визначається, що Регулятор за результатами проведення конкурсу на будівництво генеруючої потужності, системи накопичення енергії та виконання заходів з управління попитом передбачає у складі тарифу на передачу електричної енергії витрати на забезпечення спеціальних обов'язків із забезпечення розвитку генеруючої потужності та систем накопичення енергії. Зазначене може призвести до збільшення тарифів на електричну енергію для споживачів, що, у свою чергу, потребуватиме збільшення витрат на фінансування та виплату субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг.

5. З нового абз. 6 ч. 6 ст. 29 Закону, згідно з яким придбання послуги із забезпечення розвитку генеруючої потужності та системи накопичення енергії здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до умов конкурсу, не повною мірою зрозуміло, про який договір та його умови йдеться.

6. На нашу думку, положення нової ч. 10 ст. 29 Закону, відповідно до якої держава спрощує регулювання щодо будівництва об'єктів переможця конкурсу, є декларативним, не відповідає вимогам правової визначеності.

7. У ч. 1 нової ст. 30-1 Закону, згідно з якою «діяльність з накопичення енергії підлягає ліцензуванню, якщо величина встановленої потужності *більші* за показники, визначені у відповідних ліцензійних умовах з накопичення енергії, за винятком випадків, передбачених цим Законом», мова, вочевидь, має йти не про величину встановленої потужності *більшу* за показники, визначені у відповідних ліцензійних умовах провадження господарської діяльності з накопичення енергії, а про величину встановленої потужності, що *дорівнює або перевищує* вказані показники.

8. У проекті пропонується доповнити ч. 1 ст. 33 Закону новим п. 8-1, відповідно до якого оператор системи передачі «здійснює подання Регулятору звіту про випадки забезпечення операційної безпеки ОЕС України шляхом застосування (активації) систем накопичення енергії». На нашу думку, враховуючи надзвичайну важливість забезпечення операційної безпеки ОЕС України, варто визначити чіткі строки подання вказаного звіту.

Аналогічне зауваження стосується також нового п. 10-1 ч. 3 ст. 46 Закону.

Перший заступник керівника
Головного управління

С. Гудзинський

Вик.: А. Мних

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Гудзинський Сергій Олексійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002D3B2800A9698600
Дійсний до: 23.07.2022 9:05:24

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/235691 від 15.07.2021

588223